

I

(Jogalkotási aktusok)

HATÁROZATOK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2023/1461 HATÁROZATA

(2023. július 12.)

az Észak-macedón Köztársaságnak nyújtandó makroszintű pénzügyi támogatásról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 212. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽¹⁾),

mivel:

- (1) Az Unió és az Észak-macedón Köztársaság (a továbbiakban: Észak-Macedónia) közötti kapcsolatok továbbra is az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészről Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság közötti stabilizációs és társulási megállapodás ⁽²⁾ (a továbbiakban: a stabilizációs és társulási megállapodás) keretén belül fejlődnek. Az Unió és Észak-Macedónia között 2022. július 19-én csatlakozási tárgyalások kezdődtek.
- (2) Észak-Macedónia gazdaságát jelentős mértékben érintette a Covid19-világjárvány okozta 2020. évi recesszió, valamint a közelmúltbeli energiaválság. Az említett körülmények hozzájárultak az ország jelentős finanszírozási hiányához, romló külső pozíciójához és növekvő költségvetési szükségleteihez.
- (3) Észak-Macedónia kormánya tanúbizonyságot tett arról, hogy erősen elkötelezett további reformok végrehajtása mellett, amelyek az EU, valamint a Nyugat-Balkán és Törökország közötti gazdasági és pénzügyi párbeszéd keretében elfogadott, 2022. május 24-i együttes következtetésekben beazonosított kulcsfontosságú szakpolitikai területekre összpontosítanak, és amelyek olyan alapvető területeket is magukban foglalnak, mint az igazságszolgáltatás, a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelem, a jó kormányzás és a jogállamiság.
- (4) Észak-Macedónia sikeresen lezárta a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben az (EU) 2020/701 európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽³⁾ alapján nyújtott makroszintű pénzügyi támogatási műveletet, mivel az abban a határozatban említett egyetértési megállapodásban az Unióval egyetértésben megállapított valamennyi reformintézkedés megvalósult.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2023. június 13-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2023. július 10-i határozata.

⁽²⁾ HL L 84., 2004.3.20., 13. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/701 határozata (2020. május 25.) a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben a bővítési és a szomszédságpolitikai partnerek számára makroszintű pénzügyi támogatás nyújtásáról (HL L 165., 2020.5.27., 31. o.).

- (5) 2022 áprilisában Észak-Macedónia kormánya és a Nemzetközi Valutaalap (a továbbiakban: az IMF) szakértői szinten megállapodott egy legfeljebb 530 000 000 EUR összegű, 24 hónapos elővigyázatossági és likviditási hitelkeretről, amelyet az IMF ügyvezető igazgatósága 2022. november 22-én hivatalosan jóváhagyott. Az IMF-program célja a romló külső helyzet enyhítése, a költségvetési konszolidáció támogatása és a strukturális reformok felgyorsítása számos területen, többek között az adópolitika és az állami beruházások terén.
- (6) A romló gazdasági helyzetre és kilátásokra való tekintettel Észak-Macedónia először 2022 áprilisában kért makroszintű pénzügyi támogatást az Uniótól az IMF-program kiegészítése céljából. A Bizottság azonban felfüggesztette ezt a kérelmet, mivel az ország gazdasága akkoriban még mindig meglehetősen reziliensnek bizonyult, és a 2022. évi külső finanszírozási igények kielégítésére más finanszírozási lehetőségek is rendelkezésre álltak. Észak-Macedónia kormánya 2022 októberében megújította makroszintű pénzügyi támogatás iránti kérelmét.
- (7) Mivel Észak-Macedónia tagjelölt ország, és megkezdte a csatlakozási tárgyalásokat, uniós makroszintű pénzügyi támogatásra jogosultnak minősül.
- (8) Az Észak-Macedóniának nyújtandó uniós makroszintű pénzügyi támogatásnak feltétel nélküli és célhoz nem kötött fizetésimérleg-támogatás formájában nyújtott rendkívüli pénzügyi eszköznek kell lennie, amelynek célja Észak-Macedónia azonnali külső finanszírozási igényének kielégítése, és egy olyan – hathatós és azonnal érvényesülő kiigazítási és strukturális reformintézkedéseket tartalmazó – szakpolitikai program végrehajtásának támogatása, amelyet Észak-Macedónia fizetésimérleg-helyzetének rövid időn belüli javítására dolgoztak ki.
- (9) Tekintettel arra, hogy Észak-Macedónia fizetési mérlege az IMF által biztosított forrásokon felül további jelentős külső finanszírozásra szorul, az Észak-Macedóniának nyújtandó uniós makroszintű pénzügyi támogatás – az IMF-programhoz kapcsolódva – a jelenlegi kivételes körülmények között megfelelő válasznak tekinthető az ország gazdaságot stabilizáló támogatás iránti kérelmére. Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás – az IMF pénzügyi megállapodása keretében rendelkezésre bocsátott forrásokat kiegészítve – hozzájárulna Észak-Macedónia gazdasági stabilizációjához és strukturálisreform-programjához.
- (10) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatásnak Észak-Macedónia fenntartható külső finanszírozási helyzetének helyreállítására kell irányulnia, ezáltal támogatva gazdasági és társadalmi fejlődését.
- (11) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás várhatóan az (EU) 2021/1529 európai parlamenti és tanácsi rendelet^(*) szerinti Előcsatlakozási Támogatási Eszköz keretében finanszírozott költségvetés-támogatási műveletek végrehajtásával párhuzamosan fog megvalósulni.
- (12) Az Észak-Macedóniának nyújtandó uniós makroszintű pénzügyi támogatás összegét Észak-Macedónia fennmaradó külső finanszírozási igényeinek számszerű értékelése alapján kell meghatározni, figyelembe véve, hogy az ország mennyiben képes saját forrásokból – különösen a rendelkezésére álló nemzetközi tartalékokból – finanszírozni magát. Az Észak-Macedóniának nyújtandó uniós makroszintű pénzügyi támogatásnak ki kell egészítenie az IMF és a Világbank programjait és forrásait. A támogatás összegének meghatározásakor továbbá figyelembe kell venni a multilaterális donoroktól várható pénzügyi hozzájárulásokat, az Unió és a más donorok közötti méltányos tehermegosztás biztosításának szükségességét, az Unió egyéb külső finanszírozási eszközeinek korábbi, Észak-Macedónia általi felhasználását és az észak-macedóniai teljes uniós szerepvállalás hozzáadott értékét is.
- (13) A Bizottságnak biztosítania kell, hogy az Észak-Macedóniának nyújtandó uniós makroszintű pénzügyi támogatás jogi szempontból és tartalmilag összhangban álljon a külső fellépés különféle területeinek alapelveivel és célkitűzéseivel, az említett területek tekintetében hozott intézkedésekkel, valamint az egyéb vonatkozó uniós szakpolitikákkal.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1529 rendelete (2021. szeptember 15.) az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) létrehozásáról (HL L 330., 2021.9.20., 1. o.).

- (14) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatásnak elő kell mozdítania az Észak-Macedóniával kapcsolatos uniós külpolitikát. A makroszintű pénzügyi támogatási művelet során a Bizottságnak és az Európai Külügyi Szolgálatnak szorosan együtt kell működnie annak érdekében, hogy koordinálják az Unió külpolitikáját, és biztosítsák annak következetességét.
- (15) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatásnak hozzá kell járulnia az Unióval közösen vallott értékekkel – többek között a demokráciával, a jogállamisággal, a jó kormányzással, az emberi jogok tiszteletben tartásával, a fenntartható fejlődéssel és a szegénység visszaszorításával –, valamint a nyitott, szabályokon alapuló és méltányos kereskedelem elveivel összefüggésben Észak-Macedónia által tett kötelezettségvállalásokhoz.
- (16) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás nyújtásának előfeltétele, hogy Észak-Macedónia tiszteletben tartsa a hatékony demokratikus mechanizmusokat – többek között a többpárti parlamentáris rendszert – és a jogállamiságot, valamint garantálja az emberi jogok tiszteletben tartását. Emellett az uniós makroszintű pénzügyi támogatás sajátos célkitűzése, hogy megerősítse Észak-Macedónia államháztartás-irányítási rendszereinek hatékonyságát, átláthatóságát és elszámoltathatóságát, valamint pénzügyi ágazatának irányítását és felügyeletét, továbbá előmozdítsa a fenntartható és inkluzív növekedés, a tisztességes munkahelyteremtés és az államháztartási konszolidáció támogatását célzó strukturális reformokat. A Bizottságnak rendszeresen nyomon kell követnie az említett előfeltétel és célkitűzések Észak-Macedónia általi teljesítését, illetve megvalósulását.
- (17) Az Unió makroszintű pénzügyi támogatásához kapcsolódó pénzügyi érdekeinek hatékony védelme céljából Észak-Macedóniának megfelelő intézkedéseket kell hoznia az említett támogatással kapcsolatos csalás, korrupció és bármely egyéb szabálytalanság megelőzése és az ellenük való küzdelem vonatkozásában. Ezen túlmenően rendelkezni kell a Bizottság által végzendő ellenőrzésekről, a Számvevőszék által végzendő pénzügyi ellenőrzésekről, valamint az Európai Ügyészség hatásköreinek gyakorlásáról az uniós makroszintű pénzügyi támogatás Észak-Macedóniának történő nyújtása tekintetében.
- (18) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás Észak-Macedónia részére történő rendelkezésre bocsátása nem érinti az Európai Parlament és a Tanács mint költségvetési hatóság hatásköreit.
- (19) Az Észak-Macedóniának hitelek formájában nyújtandó uniós makroszintű pénzügyi támogatás összegeinek összhangban kell lenniük a többéves pénzügyi keretben megállapított költségvetési előirányzatokkal.
- (20) Az Észak-Macedóniának nyújtandó uniós makroszintű pénzügyi támogatást a Bizottságnak kell kezelnie. Annak biztosítása érdekében, hogy az Európai Parlament és a Tanács figyelemmel kísérhesse e határozat végrehajtását, a Bizottságnak rendszeresen tájékoztatnia kell őket az említett támogatással kapcsolatos fejleményekről, és rendelkezésükre kell bocsátania a vonatkozó dokumentumokat.
- (21) E határozat végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ^(*) megfelelően kell gyakorolni.
- (22) Az Észak-Macedóniának nyújtandó uniós makroszintű pénzügyi támogatást az egyetértési megállapodásban meghatározandó gazdaságpolitikai feltételekhez kell kötni. A végrehajtás egységes feltételeinek biztosítása és a hatékonyság érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy e feltételeket a 182/2011/EU rendelettel összhangban a tagállamok képviselőiből álló bizottság felügyelete alatt tárgyalja meg Észak-Macedónia hatóságaival. Az említett rendelet értelmében, az abban meghatározottaktól eltérő valamennyi esetben általános szabályként a tanácsadó-bizottsági eljárást kell alkalmazni. Tekintettel a 90 000 000 EUR-t meghaladó támogatás potenciálisan jelentős hatására, az említett értékhatár feletti műveletekre helyénvaló a 182/2011/EU rendeletben meghatározottak szerint a vizsgálóbizottsági eljárást alkalmazni. Figyelembe véve az Észak-Macedóniának nyújtandó uniós makroszintű pénzügyi támogatás összegét, a vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni az egyetértési megállapodás elfogadására, valamint a támogatás bármely csökkentésére, felfüggesztésére és megszüntetésére.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (23) Tekintettel a pénzügyi támogatás korlátozott összegére, amely 100 000 000 EUR, annak egyszeri jellegére és a folyósítás kívánt időkeretére, a back-to-back finanszírozási megközelítés a diverzifikált finanszírozási stratégiához képest nagyobb rugalmasságot és hatékonyságot biztosítana a hitelfelvételi műveletek számára. Ezért a Bizottságnak kivételesen inkább back-to-back finanszírozással, mint az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁶⁾ 220a. cikkében előírt diverzifikált finanszírozási stratégia útján kell a hitelrészleteket a tőkepiacon finanszírozni. Ezért helyénvaló az Észak-Macedóniának nyújtandó pénzügyi támogatást egyedi pénzügyi tranzakciókon keresztül finanszírozni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) Észak-Macedónia gazdasági stabilizációjának és érdemi reformtervének támogatása céljából az Unió legfeljebb 100 000 000 EUR összegű makroszintű pénzügyi támogatást (a továbbiakban: az uniós makroszintű pénzügyi támogatás) nyújt Észak-Macedóniának. A teljes támogatási összeg hitelek formájában nyújtandó. Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás rendelkezésre bocsátásának feltétele az adott évi uniós költségvetésnek az Európai Parlament és a Tanács általi elfogadása. A támogatás hozzájárul Észak-Macedónia IMF-programban beazonosított fizetésimérleg-szükségleteinek fedezéséhez.

(2) A hitel finanszírozása céljából a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az Unió nevében a tőkepiacokon vagy pénzügyi intézményektől hitel formájában felvegye a szükséges pénzeszközöket, majd a megfelelő összegeket továbbhitelezze Észak-Macedóniának a hitelfelvetelekre alkalmazandó feltételek mellett. A hitelek maximális átlagos futamideje 15 év.

(3) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás rendelkezésre bocsátását a Bizottság az IMF és Észak-Macedónia közötti megállapodásokkal és megegyezésekkel, valamint a stabilizációs és társulási megállapodásban meghatározott gazdasági reformok alapvető elveivel és célkitűzéseivel összeegyeztethető módon irányítja.

A Bizottság rendszeresen tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot az uniós makroszintű pénzügyi támogatással kapcsolatos fejleményekről, ideértve annak folyósításait is, valamint kellő időben ezen intézmények rendelkezésére bocsátja a vonatkozó dokumentumokat.

(4) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás a 3. cikk (1) bekezdésében említett egyetértési megállapodás hatálybalépését követő első naptól számított két és fél évig áll rendelkezésre.

(5) Abban az esetben, ha Észak-Macedónia finanszírozási igényei az uniós makroszintű pénzügyi támogatás folyósításának időszakában jelentősen csökkennek a kezdeti előrejelzésekhez képest, a Bizottság – a 7. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében eljárva – csökkenti a támogatás összegét, vagy felfüggeszti vagy megszünteti a támogatást.

2. cikk

(1) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás nyújtásának előfeltétele, hogy Észak-Macedónia tiszteletben tartsa a hatékony demokratikus mechanizmusokat – többek között a többpárti parlamentáris rendszert – és a jogállamiságot, valamint garantálja az emberi jogok tiszteletben tartását.

(2) A Bizottság az uniós makroszintű pénzügyi támogatás teljes életciklusa alatt nyomon követi az (1) bekezdésben meghatározott előfeltétel teljesülését.

(3) E cikk (1) és (2) bekezdését a 2010/427/EU tanácsi határozattal ⁽⁷⁾ összhangban kell alkalmazni.

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

⁽⁷⁾ A Tanács 2010/427/EU határozata (2010. július 26.) az Európai Külügyi Szolgálat szervezetének és működésének megállapításáról (HL L 201., 2010.8.3., 30. o.).

3. cikk

(1) A Bizottság – a 7. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében – megállapodik Észak-Macedónia hatóságaival az uniós makroszintű pénzügyi támogatáshoz kapcsolódó, a strukturális reformokra és a rendezett államháztartásra összpontosító, pontosan meghatározott gazdaságpolitikai és pénzügyi feltételekről. Ezeket a gazdaságpolitikai és pénzügyi feltételeket egy, az ezen feltételek teljesítésére vonatkozó időkeretet is tartalmazó egyetértési megállapodásban kell meghatározni. Az említett gazdaságpolitikai és pénzügyi feltételeknek összhangban kell lenniük az 1. cikk (3) bekezdésében említett megállapodásokkal és megegyezésekkel, köztük az Észak-Macedónia által az IMF támogatásával végrehajtott makrogazdasági kiigazítási és strukturálisreform-programokkal.

(2) Az (1) bekezdésben említett feltételek különösen Észak-Macedónia államháztartás-irányítási rendszerei hatékonyságának, átláthatóságának és elszámoltathatóságának javítását célozzák, többek között az uniós makroszintű pénzügyi támogatás felhasználása tekintetében. A szakpolitikai intézkedések kidolgozásakor megfelelően figyelembe kell venni a kölcsönös piacnyitást, a szabályokon alapuló és méltányos kereskedelem fejlesztése, valamint az Unió külpolitikájával összefüggő más prioritások terén elért előrelépést is. Az említett célkitűzések megvalósítása terén elért eredményeket a Bizottság rendszeresen nyomon követi.

(3) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás részletes pénzügyi feltételeit a Bizottság és Észak-Macedónia között megkötendő hitelmegállapodásban kell meghatározni.

(4) A Bizottság rendszeres időközönként ellenőrzi a 4. cikk (3) bekezdésében előírt feltételek folyamatos teljesülését, ideértve azt is, hogy Észak-Macedónia gazdaságpolitikája összhangban van-e az uniós makroszintű pénzügyi támogatás célkitűzéseivel. Ezen ellenőrzés céljából a Bizottság szorosan együttműködik az IMF-fel és a Világbankkal, valamint szükség esetén az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal.

4. cikk

(1) A (3) bekezdésben meghatározott feltételektől függően a Bizottság az uniós makroszintű pénzügyi támogatást két egyenlő részletben bocsátja rendelkezésre.

(2) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás összegeire szükség esetén az (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁸⁾ összhangban tartalékot kell képezni.

(3) A Bizottság az alábbi feltételek teljesítésétől függően dönt a részletek rendelkezésre bocsátásáról:

- a) a 2. cikk (1) bekezdésében meghatározott előfeltétel;
- b) a nem elővigyázatossági jellegű IMF-hitelkeret által támogatott, erőteljes kiigazítási és strukturálisreform-intézkedéseket tartalmazó szakpolitikai program végrehajtása terén elért, tartósan kielégítő eredmény;
- c) az egyetértési megállapodásban szereplő gazdaságpolitikai és pénzügyi feltételek kielégítő teljesítése.

(4) A második részlet rendelkezésre bocsátására főszabályként legkorábban három hónappal az első részlet rendelkezésre bocsátása után kerülhet sor.

(5) Amennyiben a (3) bekezdésben említett feltételek nem teljesülnek, a Bizottság átmenetileg felfüggeszti vagy megszünteti az uniós makroszintű pénzügyi támogatás folyósítását. Ilyen esetekben a Bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a felfüggesztés vagy megszüntetés okairól.

(6) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatást az Észak-macedón Nemzeti Bank részére kell folyósítani. Az egyetértési megállapodásban közösen meghatározott rendelkezésektől függően – ideértve a fennmaradó költségvetési finanszírozási igények megerősítését is – az uniós pénzeszközöket Észak-Macedónia Pénzügyminisztériuma mint végső kedvezményezett számára is át lehet utalni.

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/947 rendelete (2021. június 9.) a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról, a 466/2014/EU határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az (EU) 2017/1601 európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 209., 2021.6.14., 1. o.).

5. cikk

(1) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatáshoz kapcsolódó hitelfelvételi és hitelnyújtási műveleteket euróban, egyazon értéknap alkalmazásával kell végrehajtani, és az Unió ezek során nem lehet érintett a futamidők átalakításában, továbbá az Uniót nem lehet árfolyam- vagy kamatkockázatnak vagy más kereskedelmi kockázatnak kitenni.

(2) Amennyiben a körülmények megengedik és ha Észak-Macedónia kéri, a Bizottság megteheti a szükséges lépéseket annak biztosítására, hogy a hitelfeltételek előtörlesztési rendelkezést tartalmazzanak, és hogy ahhoz a hitelfelvételi műveletek feltételei közé felvett megfelelő rendelkezés kapcsolódjon.

(3) Amennyiben a körülmények lehetővé teszik a hitel kamatlábának csökkentését, és azt Észak-Macedónia kéri, a Bizottság dönthet úgy, hogy részben vagy egészben refinanszírozza eredetileg felvett hiteleit, vagy átalakíthatja a vonatkozó pénzügyi feltételeket. A refinanszírozási vagy átalakítási műveleteket az (1) és a (4) bekezdéssel összhangban kell végrehajtani, és azok nem eredményezhetik az érintett felvett hitelek futamidejének meghosszabbítását, vagy a refinanszírozás vagy az átalakítás napján fennálló tőketartozás összegének növekedését.

(4) Az e határozat szerinti hitelfelvételi és hitelnyújtási műveletekhez kapcsolódóan az Unió részéről felmerülő összes költséget Észak-Macedónia viseli.

(5) A Bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a (2) és a (3) bekezdésben említett műveletek alakulásáról.

6. cikk

(1) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatást az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelettel összhangban kell végrehajtani.

(2) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás végrehajtása közvetlen irányítással történik.

(3) Az Észak-Macedónia hatóságaival kötendő hitelmegállapodásnak rendelkeznie kell az összes alábbi feltétellel:

a) annak biztosítása, hogy Észak-Macedónia rendszeresen ellenőrizze az Unió általános költségvetéséből nyújtott finanszírozás megfelelő felhasználását, megtegye a megfelelő intézkedéseket a szabálytalanságok és a csalások elkerüléséhez, és szükség esetén jogi lépéseket tegyen az e határozat alapján nyújtott, jogellenesen felhasznált pénzeszközök visszafizettetése érdekében;

b) az Unió pénzügyi érdekei védelmének biztosítása, különösen az uniós makroszintű pénzügyi támogatást érintő csalás, korrupció és egyéb szabálytalanságok megelőzését és az ellenük való küzdelmet célzó egyedi intézkedések előírása, a 2988/95/EK, Euratom⁽⁹⁾ és a 2185/96/Euratom, EK⁽¹⁰⁾ tanácsi rendelettel, valamint a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹¹⁾, továbbá az Európai Ügyészség tekintetében megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok esetében az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel⁽¹²⁾ összhangban;

c) az Európai Csalás Elleni Hivatal kifejezett felhatalmazása vizsgálatok lefolytatására, beleértve a helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat, köztük a digitális kriminalisztikai műveleteket és a meghallgatásokat is;

⁽⁹⁾ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

⁽¹⁰⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

⁽¹²⁾ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

- d) a Bizottságnak vagy képviselőinek kifejezett felhatalmazása ellenőrzések, köztük helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok lefolytatására;
 - e) a Bizottság és a Számvevőszék kifejezett felhatalmazása arra, hogy az uniós makroszintű pénzügyi támogatás rendelkezésre állásának időtartama alatt és azt követően ellenőrzéseket – többek között dokumentum-ellenőrzéseket és helyszíni ellenőrzéseket, például működési értékeléseket – hajtsanak végre;
 - f) annak biztosítása, hogy amennyiben megállapításra került, hogy Észak-Macedónia az uniós makroszintű pénzügyi támogatás kezelésével kapcsolatban bármilyen csalást vagy korrupciót követett el, illetve olyan más jogellenes tevékenységet folytatott, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit, az Unió jogosult legyen a hitel lejárat előtti visszafizetetésére;
 - g) annak biztosítása, hogy az e határozat szerinti hitelfelvételi és hitelnyújtási műveletekhez kapcsolódóan az Unió részéről felmerülő valamennyi költséget Észak-Macedónia viselje.
- (4) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás végrehajtása előtt a Bizottság – működési értékelés révén – értékeli az ország azon pénzügyi szabályainak, adminisztratív eljárásainak, valamint belső és külső ellenőrzési mechanizmusainak megbízhatóságát, amelyek a támogatás szempontjából relevánsak.

7. cikk

- (1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

8. cikk

- (1) A Bizottság minden év június 30-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e határozat előző évi végrehajtásáról, beleértve e végrehajtás értékelését is. Az említett jelentés:
 - a) megvizsgálja az uniós makroszintű pénzügyi támogatás végrehajtása terén elért előrelépést;
 - b) értékeli Észak-Macedónia gazdasági helyzetét és kilátásait, valamint a 3. cikk (1) bekezdésében említett szakpolitikai intézkedések végrehajtása terén elért előrelépést;
 - c) bemutatja az egyetértési megállapodásban meghatározott gazdaságpolitikai feltételek, az ország aktuális gazdasági és költségvetési eredményei, valamint a Bizottságnak az uniós makroszintű pénzügyi támogatás részleteinek rendelkezésre bocsátására vonatkozó határozatai közötti összefüggést.
- (2) Az 1. cikk (4) bekezdésében említett rendelkezésreállási időszak lejártá után legkésőbb két évvel a Bizottság utólagos értékelő jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli a lezárt uniós makroszintű pénzügyi támogatás eredményeit és hatékonyságát, valamint azt, hogy az milyen mértékben járult hozzá a támogatás céljainak megvalósításához.

9. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Kelt Strasbourgban, 2023. július 12-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
R. METSOLA

a Tanács részéről
az elnök
P. NAVARRO RÍOS